

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ИМЕНИ ВОРОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МЕНЗЕЛИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МИНЗЭЛӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ВОРОВСКИЙ ИСЕМЕНДӘГЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№15

«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Воровский исемендәге авыл жирлегә жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында

КАРАР

22.09.2026

Татарстан Республикасы Минзэлә районының Воровский исемендәге авыл жирлегә территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыр максатларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, Россия Федерациясе Жир кодексының 11,13 статьялары нигезендә, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 2004 елның 28 июлендә кабул ителгән 45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Воровский исемендәге авыл жирлегә башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. «2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Воровский исемендәге авыл жирлегә жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының «Воровский исемендәге авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә мәгълүмат стендында халыкка житкерергә, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<https://pravo.tatarstan.ru>), Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Минзэлә муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга (<https://agryz.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карар имзаланганнан соң законлы көченә керә һәм Татарстан Республикасының Хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru>, рәсми бастырылырга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Минзэлә муниципаль районы
Воровский исемендәге авыл жирлегә
башкарма комитеты житәкчесе вазыйфаларын башкаручы
вазыйфаларын башкаручы

В.П.Елхов

**”2026-2028 елларга Татарстан Республикасы
Минзәлә муниципаль районының Воровский исемендәге авыл ж;ирлеге
ж;ирләрәннән файдалану һәм аларны саклау»
муниципаль программасы**

2026 ел.

2026-2028 елларга
Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының
Воровский исемендәге авыл жирлеге территориясендә
жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программасының паспорты

Программаны эшләү өчен нигез	Россия Федерациясенең Жир кодексы, Россия Федерациясенең Бюджет Кодексы
Заказчы	Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Воровский исемендәге авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Воровский исемендәге авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Воровский исемендәге авыл жирлеге жирләрен саклау һәм алардан нәтижәле файдалану чараларын гамәлгә ашыру
Программаны билгеләү	Воровский исемендәге авыл жирлеге жирләрен саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2026-2028 еллар
Көтелгән нәтижәләр	Жирләрне саклау һәм алардан нәтижәле файдалану, бозылга жирләрне торгызу, халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру
Программаны гамәлгә ашыруга контроль	Воровский исемендәге авыл жирлеге башкарма комитеты, Воровский исемендәге авыл жирлеге башкарма комитеты житәк
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Жирбиләүчеләрнең һәм алардан файдаланучыларның жирләрне саклау һәм алардан нәтижәле файдалану эшчәнлеген координацияләү Воровский исемендәге авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла. Программаны төгәлләштерү кирәк булган саен үткәрелә.
Финанслау чыганагы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты акчалары, оешмалар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла
Финанслау күләме	Авыл жирлеге бюджеты 2026 ел - 0 сум. 2027 ел - 10000 сум. 2028 ел - 10000 сум

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсенен хәзерге торышына характеристика һәм төп проблемалар.

Әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше булган жирне куллану башка табигый объектлар - хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыклары белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурсларны куллану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык тиз арада яки якын киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфракның жимерелүенә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына түгел, ә бөтен табигый комплекста экологик начарлануга китерәчәк.

«2026-2028 елларга Минзәлә муниципаль районының Воровский исемендәге авыл жирлегендә жирләрдән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту файдасына дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәмин итүче жирләрдән файдалану һәм саклау өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондын зур күләмдә төрле максатларда файдалану әйләнә-тирә мохитның барлык экосистема буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр сала. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә, экосистеманың берәр буынының дәрәжәсенең бозу, ул урман, хайваннар дөньясы, жир булсынмы, дисбаланска һәм экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ кулланмау, аңа үз файданы гына күздә тотып һәм хужаларча булмаган караш жирнең башкара торган функцияләре бозылуга, табигый үзенчәлекләренен кимүенә китерә. Жирне саклау нәкъ менә рациональ жир куллану тәмин ителгәндә генә нәтиҗәле була ала.

Хәзерге этапта Воровский исемендәге авыл жирлегендә тотрыклы социаль-иқтисади үсеш һәм аның халкының экологик яктан куркынычсыз яшәеше проблемалары жирләргә саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлегә дәрәжәсендә жирләргә саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль рәвештә, тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә чишү, хәзерге буын кешеләре өчен генә түгел, киләчәк буыннар файдасына да хәл итеп була.

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Воровский исемендәге авыл жирлегә территориясендә төрлечә рөхсәт ителгән кулланылыштагы жир кишәрлекләре бар.

Авыл хужалыгына караган жирләр иң кыйммәтлеләре булып тора. Авыл жирлегә территориясендәге көтүлекләр, культура-техник яктан караганда, күбесенчә чиста. Көтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан файдаланыла.

Көтүлек азыгын кулланучыларның барысын да исәпкә алганда, табигый көтүлекләр артык авырлык кичерми. Торак пунктның күпчелек көтүлекләрендә яшел үлән артыгы белән. Территориянең экологик торышы уртача яхшы, әмма

рөхсәтсез, стихияле чүплекләр тирә-як мохиткә начар тәэсир итә һәм экологик хәлне тагын да катлауландыра.

2. Муниципаль программаның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм тормышка ашыру этаплары

Воровский исемендәге авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлегенен законлылыгы һәм ачыклыгы, хисап бирүчәнлеген һәм контрольдә тотылуы, нәтижелелеген жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендәге муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып тора.

Муниципаль программаның максатлары - жирнең һәм туфракның пычрануын, кимүен, деградациясен, бозылуын, юкка чыгуын һәм жиргә, туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләргә рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләргә үзлекләрен яхшырту өчен, уңдырышлылыгын торгызу.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижелелеген арттыру, жирләргә рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел үсентеләргә саклау һәм торгызу;
- жирләргә инвентаризация үткөрү.

Жирләргә инвентаризацияләү жирләргә деградациясен, пычрануын, чүпләнүен, жимерелүен, хужалык эшчәнлеген башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, рациональ файдаланылмый торган яки максатчан билгеләнеше буенча һәм рөхсәт ителгән файдалануга туры килми торган жир кишәрлекләрен, жирләргә башка характеристикаларын ачыклау өчен үткәрелә.

Өлеге программаны гамәлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә китерүгә, яңа жир кишәрлекләргә эйләнешкә кертүгә, авыл жирлеген инвестиция жәлеп итүчәнлеген арттыруга, шуңа бәйле рәвештә икътисадның үсүенә, жирләргә нәтижелерәк файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндәгеләр тәмин ителәчәк:

- 1) . Торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) . Жирләргә сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) . Жирләргә нәтижелә файдалану.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2028 еллар.

3. Муниципаль программаның төп чаралары исемлегенә

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Воровский исемендәге авыл җирлегенә

№	Чараның атамасы	Финанслай һәм анын күләме (мен сумнардан)	Башкаручы	Үтәлу вакыты	Җаваплы
1.	Чокырларның өскә сөзеклеген ныгыту	Оешмаларның, хосусый затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Җирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
2.	Грунтның гомумтаралган файдалы казылмалар карьерларына инвентаризация үткөрү. Күрсәтелгән карьерларны конкрет оешмаларга беркетү. Аларны рекультивацияләү проектларын эшләү.		Авыл жирлегенә башкарма комитет	2026-2028	Авыл жирлегенә башкарма комитет житәкчеләре
3.	Карьерларны рекультивацияләү	Оешмаларның, хосусый затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Карьердан файдаланучылар	даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар

4.	Хосусый буаларны, башка гидротехник су объектларын ачыклау һәм бу корымаларны конкрет милекчеләргә тапшыру.		Авыл жирлегә башкарма комитеты	2026-2028	Авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе
5.	Жирләрдән файдалану чикләрен, линия корымалары объектларын, юл чөлгәрен, чикләнгән файдаланудагы жирләрне, сыйфат күрсәткечләрен куеп, әлегә жирләрне бердәм банкын булдыру һәм алып бару		Авыл жирлегә башкарма комитеты	2026-2028	Авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе
6.	Воровский исемендәге авыл жирлегә торак пунктлары территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү		Авыл жирлегә башкарма комитеты	даими	Авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе
7.	Авыл хужалыгы жирләрен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре белән капланудан саклау һәм зарарлы организмнардан яклау чараларын үткәру	20000 сум Жирдән файдаланучыларның үз, акчалары	Жирләрнең урнашуы буенча	даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
8.	Хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә деградациягә, пычрануга, чүпләнүгә, башка тискәре (зарарлы) йогынтылар аркасында бозылуга дучар булган жирләрне яхшыртуны һәм торгызуны тәмин итү	Жирдән файдаланучыларның үз, акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар